

MÁTYÁS MIKLÓS ÁRPÁD, DR.

1924. szeptember 8. Kűbekháza, Csongrád vármegye -
2016. május 2. Budapest

Gépkocsivezető és alkalmi munkás volt Szegeden, majd rendőrtiszt a titkosrendőrségnél, és tanítói képesítést is szerzett. 1950-ben fejezte be egyetemi tanulmányait. 1949 és 1951 között a Budapesti Katonai Törvényszéken fogalmazó, 1951. májustól a Szegedi Katonai Törvényszék hadbírója, majd elnökhelyettese volt 1952. június 30-ig. Ezt követően 1953. április 4-ig a Marcali (Nagykanizsai) Katonai Bíróság, 1954. március 31-ig a Debreceni Katonai Bíróság, 1957. február 28-ig a Kecskeméti Katonai Bíróság, 1958. április 17-ig a Szegedi Katonai Bíróság, végül a 1961. július 10-ig a Budapesti Katonai Bíróság elnökének tisztét töltötte be. 1958. július 16-i minősítése szerint „példás magatartással vette ki részét a rögtönítélő bíraskodásból, határozott volt az ellenforradalmi bűnügyek tárgyalásában is.” 1961. június 26-án a következőket írták róla: „az ellenforradalom alatt és után politikailag szilárdan helytállott, példásan kivette részét a statáriális és ellenforradalmi bűnügyek intézéséből”.

1961 és 1968 között a Debreceni Járásbíróságon, az Esztergomi Megyei Bíróságon, majd a Pesti Központi Kerületi Bíróságon ítélkezett. 1968. július 1-jétől a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese, majd 1975. november 7-től hadbíró vezérőrnagyként a Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiumának vezetője volt 1984. december 6-i nyugdíjba vonulásáig.

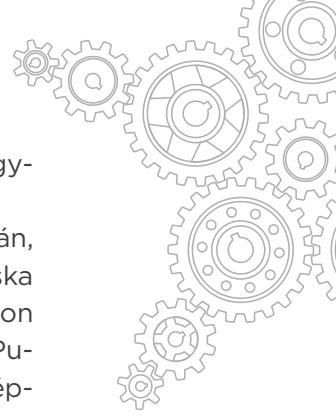
Az 1956-ot követő kádári megtorlás során 18 halálos ítélete sújtotta a forradalmárokat, akik közül 13-at kivégeztek.

Statáriális büntetőeljárásban a Szegedi Katonai Bíróságon 1957. január 10-én halálra ítélte Farkas Mihályt és Mányi Erzsébetet, 1957. február 2-án a békéscsabai lőtéren kivégezték őket.

Elsőfokú büntetőeljárásban a Budapesti Katonai Bíróságon 1958. június 13-án halálbüntetéssel sújtotta Czédli Istvánt és Korsós Józsefet. Másodfokon dr. Szimler János tanácsa 1958. augusztus 5-én helybenhagyta az ítéleteket, amelyeket 1958. augusztus 9-én végrehajtottak.

Kálmán Dezsőt, Kicska Jánost, Magyar Jánost, Mecséri Jánost, Rémiás Pált és Szendi Dezsőt 1958. augusztus 14-én ítélte halálra, amit másodfokon dr. Ledényi Ferenc tanácsa 1958. november 13-án helybenhagyott, s 1958. november 15-én kivégezték őket.

1959. február 16-án halálra ítélte Motzer Nándort, akit – miután másodfokon dr. Szimler tanácsa 1959. április 3-án helybenhagyta az elmarasztalást – 1959. április 9-én kivégeztek. 1959. május 27-én halálbüntetéssel sújtotta Angyal Józsefné Friedl Valériát. Dr. Szimler tanácsa 1959. július 16-án másodfokon helybenhagyta az ítéletet, s Angyalné 1959. július 21-én kivégezték. 1959. augusztus 4-én halálbüntetést szabott ki Veréb

Lászlóra. Másodfokon dr. Sömjén György tanácsa 1959. szeptember 3-án helybenhagyta az ítéletet, amelyet 1959. október 6-án végrehajtottak.

Mecseri János és társai büntetőügyében 1958. augusztus 14-én (a már említett Kálmán, Kicska, Magyar, Mecseri, Rémiás és Szendi mellett) halálra ítélte Dobrosi Lajost, Paska Elemért, Puchert Jánost, Varga Józsefet és távollétében Molnár Gézát. A másodfokon eljáró dr. Ledényi tanácsa 1958. november 13-án Molnáré mellett Dobrosi, Paska és Puchert ítéletét helybenhagyta, az utóbbi három elmarasztalását azonban a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa kegyelemből életfogytig tartó börtönbüntetésre változtatta. Varga ítéletét dr. Ledényi tanácsa nyolcévi börtönbüntetésre enyhítette, azonban az elsőfokú eljárásban dr. Mátyás által életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélt Szabó Pál ítéletét halálbüntetésre súlyosbította, s Szabót is kivégezték 1959. november 15-én.

A Biszku Béla belügyminiszter kezdeményezte állambiztonsági vizsgálatot követően a Budapesti Katonai Bíróság marasztalta el a vádlottakat. A büntetőügyeket elsőfokú büntetőeljárásban dr. Mátyás, másodfokon dr. Ledényi tanácsa tárgyalta. Az eljárások függetlenek voltak a forradalmárokkal szemben indított kádári megtorlástól, a felsorolás a források hiánya miatt nem teljes.

1959. július 9-én első fokon halálra ítélte a háborús és néPELLenes büntettek elkövetésével vádolt Horváth Sándor, Major János, Ökrös Vince csendőrnnyomozó főtorzsőrmentereket, Pesti István csendőrnnyomozó főhadnagyot és Bárdos János csendőrnnyomozó torzsőrmentert. A másodfokon 1959. szeptember 30-án helybenhagyott ítéleteket 1959. október 2-án végrehajtották.

1959. július 23-án halálbüntetésre ítélte a háborús és néPELLenes büntettek elkövetésével vádolt Karabélyos Imre csendőrnnyomozó őrnagyot és Mikulich Tibor ht. századost. Miután dr. Ledényi tanácsa 1959. október 5-én helybenhagyta az ítéleteket, Mikulichot 1959. október 6-án, Karabélyost november 3-án kivégezték.

1959. augusztus 11-én halálbüntetésre ítélte a háborús és néPELLenes büntettek elkövetésével vádolt dr. Félegyházi Megyesi Ágoston csendőr századost. A másodfokon 1959. október 2-án helybenhagyott ítéletet 1959. október 6-án végrehajtották.

1959. augusztus 18-án halálbüntetésre ítélte Monostori Lajost és Török Ferenc Jánost. A másodfokon 1959. október 30-án helybenhagyott ítéleteket 1959. november 3-án végrehajtották.

1959. augusztus 25-én halálbüntetésre ítélte Izsó András és Pongrácz János csendőr századosokat. A másodfokon 1959. október 12-én helybenhagyott ítéleteket 1959. október 15-én végrehajtották.

1959. szeptember 12-én halálbüntetésre ítélte Kristóf Lászlót, valamint életfogytig tartó börtönbüntetésre Molnár Mihályt és Palotás Ferencet. Másodfokon 1959. november 25-én dr. Ledényi tanácsa Kristóf ítéletét helybenhagyta, Molnárét és Palotásét halálbüntetésre súlyosbította. A kivégzéseket 1959. november 28-án végrehajtották. A Legfelsőbb Bíróság Kristófot 2006. március 6-án felmentette a vádak alól.

1959. október 26-án halálbüntetésre ítélte Ignéczi Károlyt, Juhász Andrást, Kómár Józsefet és Nagy Mihályt. A másodfokon 1959. december 16-án helybenhagyott ítéleteket 1959. december 18-án végrehajtották.

1959. december 10-én (másutt 11-én) halálra ítélte a háborús és néPELLenes büntettek elkövetésével vádolt Bori Jánost, Farkas Gáspárt, Joó Lajost, Kalapos Jánost, Rasztik Gábort és Talló Mihályt. A másodfokon 1960. január 25-én helybenhagyott ítéleteket 1960. január 27-én végrehajtották.

1959. december 23-án halálra ítélte a háborús és néPELLenes büntettek elkövetésével vádolt Gonda Andrást, Patkó Istvánt és dr. Sótonyi Jenőt. A másodfokon 1960. február 29-én helybenhagyott ítéleteket 1960. március 3-án végrehajtották.

KITÜNTETÉSEI

48-as Díszérem (1948)
Közbiztonsági Érem bronz fokozata (1951)
Szolgálati Érdemérem (1955)
Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem (1957)
Magyar Szabadság Érdemrend bronz fokozata (1957)
Szolgálati Érdemérem (1960)
Az Igazságügy Kiváló Dolgozója (1961)
Munka Érdemrend arany fokozata (1966)
Felszabadulási Jubileumi Emlékérem (1970)
Munka Érdemrend arany fokozata (1975)
Igazságügyi Törzsgárda arany fokozata (1975)
Szolgálati Érdemérem 15 év után (1976)

FORRÁSOK, IRODALOM

Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Központi Irattár 330/2804.

Zinner Tibor: Utak és tévutak a XX. századi magyar felsőbíráskodás káderpolitikájában '56 után. In *A Kúria és elnökei III.* A kötetet szerkesztette Bódiné dr. Beliznai Kinga. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2015. 195–196.